

เอกสารวิชาการส่วนบุคคล

เรื่อง

สภาเด็กและเยาวชนกับการมีส่วนร่วมในทางการเมือง
The Political participation of The youth council of Thailand

จัดทำโดย

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์

310156

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ 1

วิทยาลัยรัฐธรรมนูญ

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

บทคัดย่อ

สภาเด็กและเยาวชนในประเทศไทย เกิดขึ้นตาม พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 ส่งผลให้เกิดสภาเด็กในระดับต่างๆ ทั้งระดับอำเภอ ระดับจังหวัดและระดับชาติขึ้น

สภาเด็กและเยาวชนในทุกๆระดับได้รับงบประมาณจากรัฐในการทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งในระดับตำบลจนถึงระดับชาติ กิจกรรมมีความหลากหลาย โดยเฉพาะในทางการเมือง ทั้งการลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเด็กและเยาวชน การได้รับเลือกตั้งในตำแหน่งต่างๆ การลงมือปฏิบัติภารกิจในการร่วมรณรงค์การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ การร่วมดูแลการจัดการเลือกตั้ง การเผยแพร่ความรู้ทางการเมือง การมีส่วนร่วมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ฯลฯ

ดังนั้น การส่งเสริมให้สภาเด็กและเยาวชนเข้มแข็งขึ้น จะเป็นอีกแนวทางสำคัญในการพัฒนาการเมืองไทยให้ยั่งยืน โปร่งใสและก้าวไปในทิศทางที่สร้างสรรค์ได้

.....

คำสำคัญ

เด็กและเยาวชน หมายถึงเด็กและเยาวชนที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดถึงยี่สิบห้าปีบริบูรณ์ ตามที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.2550

.....

Abstract

The youth council of Thailand was established in accord with the National Youth Development Act B.E. 2550(2007). Since then, the youth councils in district, provincial, and national levels were established accordingly.

Government budgets have been allocated to the youth councils - from sub - district to national levels - for their activities, Such activities are various, in particular, for example, the election of members for the youth council, election campaigns, publication, of political knowledge and information, consideration on the drafts of information, consideration on the drafts of acts, etc.

In other words, strengthening the youth councils can be regarded as a way to enhance Thailand's political sustainability, transparency, and creative development.

.....

Keyword

Juvenile/Youth means any child or youth aged from newborn to full age of 25 years as regulated in the National Youth Development Act B.E. 2550(2007).

.....

สภาเด็กและเยาวชนกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

บทที่หนึ่ง

ความเป็นมาของสภาเด็กและเยาวชนในประเทศไทย

สภาเด็กและเยาวชนในประเทศไทย เกิดจากพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.2550 ที่ระบุให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน สนับสนุนการทำงานของสภาเด็กและเยาวชนในทุกระดับ เช่น ในมาตรา 4 ที่ระบุความหมายของคณะกรรมการ ซึ่งระบุไว้ว่า “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย และในมาตรา 9 ระบุไว้ว่า “เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน ให้หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ สภาเด็กและเยาวชนจังหวัด สภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานครและสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย” จากมาตรา 4 และมาตรา 9 นี้ทำให้เห็นว่า ระดับของสภาเด็กและเยาวชน มีตั้งแต่ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับกรุงเทพมหานครและระดับประเทศ

ภายใต้หมวดที่ 3 ส่วนที่ 1 ที่แสดงรายละเอียดในด้านองค์ประกอบ และหน้าที่ของสภาเด็กและเยาวชน ซึ่งกำหนดให้แต่ละภาคส่วนต้องจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนขึ้นในประเทศไทย โดยองค์ประกอบ และหน้าที่ของสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 22 – 24 ระบุว่า สภาเด็กและเยาวชนอำเภอประกอบด้วยประธานสภาคนหนึ่งและผู้บริหารอีกไม่เกินสิบห้าคน ซึ่งคัดเลือกกันเองจากผู้แทนนักเรียนหรือนักศึกษาจากสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติที่อยู่ในเขตอำเภอ ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป และผู้แทนเด็กและเยาวชน ซึ่งไม่ได้อยู่ในสังกัดสถานศึกษา โดยคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนอำเภอมีหน้าที่ในการปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อกำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนในเขตอำเภอ และดำเนินการอื่นที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ ทั้งนี้ สภาเด็กและเยาวชนอำเภอมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้าน

วิชาการและกิจกรรมเกี่ยวกับการศึกษา กีฬา และวัฒนธรรมในท้องถิ่นของเด็กและเยาวชน จัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชนในท้องถิ่นให้มีความรู้ ความสามารถ มีจริยธรรม และเสนอแนะและให้ความเห็นต่อสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนในท้องถิ่น

มาตรา 25 มาตรา 26 และมาตรา 31 ระบุองค์ประกอบและหน้าที่ของสภาเด็ก และเยาวชนจังหวัด ไว้ว่าสมาชิกของสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดประกอบด้วย ผู้แทนจาก คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ จำนวนไม่เกินห้าคนจากแต่ละสภาเด็กและเยาวชน อำเภอในจังหวัด โดยคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด ประกอบด้วย ประธานสภา คนหนึ่ง และผู้บริหารอีกไม่เกินยี่สิบคน ซึ่งคัดเลือกกันเองจากสมาชิกและสภาเด็กและ เยาวชนจังหวัด มีหน้าที่บริหารงานทั่วไปของสภา และดำเนินกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็ก และเยาวชนในเขตจังหวัด รวมทั้งดำเนินการอื่นที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ใน การจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด โดยมีคณะที่ปรึกษาประกอบด้วย ผู้ว่าราชการ จังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์จังหวัด นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด และผู้แทนองค์กรเอกชนหรือองค์กร ชุมชนที่มีกิจกรรมหรือผลงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัด แต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคน

มาตรา 28 ให้มีสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร ซึ่งระบุให้สมาชิก ประกอบด้วยผู้แทนนักเรียนหรือนักศึกษาจากสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษา แห่งชาติที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ (ก) ผู้แทนนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ซึ่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคัดเลือกจำนวนไม่เกินยี่สิบคน (ข) ผู้แทนนักเรียนหรือนัก ศึกษาในระดับอาชีวศึกษา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาคัดเลือกจำนวน ไม่เกินยี่สิบคน (ค) ผู้แทนนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการ อุดมศึกษาคัดเลือกจำนวนไม่เกินยี่สิบคน และผู้แทนเด็กและเยาวชนซึ่งไม่ได้อยู่ในสังกัด สถานศึกษา ซึ่งสำนักงานคัดเลือกจากเด็กและเยาวชนที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน ไม่เกิน 40 คน โดยคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพฯ ประกอบด้วยประธานสภา คนหนึ่ง และผู้บริหารอีกไม่เกินยี่สิบคนซึ่งคัดเลือกกันเองจากสมาชิกสภาเด็กและเยาวชน กรุงเทพมหานคร มีหน้าที่บริหารงานทั่วไปของสภา และดำเนินกิจกรรมเพื่อการพัฒนา เด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร รวมทั้งดำเนินการอื่นที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุตาม

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด กรุงเทพมหานคร ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้แทนสำนักงาน คณะกรรมการอาชีวศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้แทนสำนักงาน และผู้แทนองค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชนที่มีกิจกรรมหรือผลงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก และเยาวชนซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคนเป็นที่ปรึกษาคณะ บริหารสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร

มาตรา 31 ระบุถึงหน้าที่ของสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด และสภาเด็กและ เยาวชนกรุงเทพมหานครไว้ว่า สภาเด็กและเยาวชนจังหวัด และสภาเด็กและเยาวชน กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ประสานงานระหว่างสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ และแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ในด้านต่างๆ ของเด็กและเยาวชนในเขตจังหวัดหรือเขต กรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี

2. เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และเผยแพร่ด้านวิชาการ การศึกษา กีฬา และ วัฒนธรรม

3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สภาเด็กและเยาวชนอำเภอ และสถานศึกษาใน เขตจังหวัดหรือเขตกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี ได้มีการจัดกิจกรรมต่างๆ อันเป็น ประโยชน์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชน

4. ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการประชุมและการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่

สำหรับองค์ประกอบและหน้าที่ของสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย ได้ ระบุไว้ในมาตรา 34 ว่า คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย ประธานสภาคนหนึ่ง และผู้บริหารอีกไม่เกินยี่สิบห้าคน ซึ่งคัดเลือกกันเองจากสมาชิกสภา เด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย มีหน้าที่บริหารงานทั่วไปของสภา และเสนอแผนงาน หรือแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาเด็กและเยาวชนในด้านต่างๆ ต่อสำนักงานเพื่อประโยชน์ ในการจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ รวมทั้งเป็นผู้แทน หรือพิจารณาคัดเลือก ผู้แทนเด็กและเยาวชนของประเทศไทยในการดำเนินกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็กและ เยาวชนทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ ตลอดจนดำเนินการอื่นที่จำเป็นเพื่อให้ บรรลุตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย

ในการจัดตั้งและดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชน มีหน่วยงานที่รับผิดชอบ ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 40 ว่า ให้สำนักงานดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน และประสานงาน การจัดตั้งและการดำเนินกิจการของสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย และสภาเด็ก และเยาวชนกรุงเทพมหานคร ในจังหวัดอื่นให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์จังหวัด ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการจัดตั้งและดำเนินกิจการ ของสภาเด็กและเยาวชนอำเภอและสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด

ด้วยเหตุนี้ สภาเด็กและเยาวชนจึงได้จัดตั้งขึ้นในประเทศไทยเป็นครั้งแรก เมื่อ ปี พ.ศ.2551 และมีการดำเนินงานต่างๆ ตามหน้าที่ที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติฯ เป็นต้นมา โดยในแต่ละปี ได้มีการรายงาน และการประเมินผลการดำเนินงานของสภาเด็กและ เยาวชน ซึ่งผลการประเมิน ได้บ่งชี้ให้เห็นถึงผลสำเร็จ และข้อบกพร่องในการดำเนินงาน ของสภาเด็กและเยาวชนซึ่งใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวางแผนดำเนินงานสำหรับในปี ต่อๆ ไป

.....

บทที่สอง

สภาเด็กและเยาวชนนานาชาติ

หลังจากประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.2550 สภาเด็กและเยาวชนจึงเกิดขึ้นในประเทศไทย การดำเนินงานด้านเด็กและ เยาวชนของสภาเด็กและเยาวชนบางจังหวัดสามารถนำมาศึกษาเป็นกรณีตัวอย่าง ได้เป็น จำนวนมาก ที่สะท้อนให้เห็นถึงประโยชน์สูงสุดที่ประเทศไทยจะได้รับจากการเลือก ตัวแทนสภาเด็กและเยาวชนระดับอำเภอ จังหวัด และประเทศ คุณสมบัติเด่นเฉพาะจะ เกิดขึ้นมากมายทั้งในเรื่องของจิตอาสา จิตสาธารณะ บุคลิกภาพประชาธิปไตย ภาวะความ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เด็กและเยาวชนจะผ่านกระบวนการขัดเกลาจากสังคมรอบข้างด้วย โครงการ กิจกรรมที่หลากหลายที่คิดค้นกันขึ้นมา และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มีความสำเร็จและก้าวหน้าพอสมควรถึงแม้จะมีปัญหาและอุปสรรคอยู่บ้าง ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้มีความพยายามที่จะช่วยเหลือสภาเด็กและเยาวชนทุกระดับให้เข้มแข็ง อิสระ และมีเอกลักษณ์ของตนเองในที่สุด

แม้ในประเทศไทยเพียงจะมีการเลือกตั้งสภาเด็กและเยาวชนเพียงสองครั้ง
แนวโน้มของสภาเด็กและเยาวชนทุกระดับได้เติบโตพัฒนาและขยายเครือข่ายกว้างขวาง
มากยิ่งขึ้นตามลำดับ

เพื่อให้เห็นตัวอย่างสภาเด็กและเยาวชนในประเทศต่างๆ ที่แต่ละประเทศให้
ความสำคัญในเรื่องนี้ไว้ นายกิตติ สมานไทย ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพิทักษ์
เด็กเยาวชนผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์ ได้นำเสนอรูปแบบของสภาเด็กและเยาวชนในประเทศต่างๆ เพื่อการศึกษา
เปรียบเทียบ ดังต่อไปนี้

สาธารณรัฐประชาชนจีน

สหพันธ์เยาวชนแห่งชาติจีน (All-China Youth Federation หรือ
ACYF) ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม ค.ศ.1949 (พ.ศ.2492) เป็นองค์กรของ
ประชาชนภายใต้ การนำของพรรคคอมมิวนิสต์จีน (ประธานาธิบดีจีน หูจินเทา เป็นอดีต
ประธานสหพันธ์เยาวชนแห่งชาติจีน)

ACYF จะประกอบด้วยองค์กรเครือข่ายที่เรียกว่าสหพันธ์เยาวชนในระดับ
ต่างๆ ตั้งแต่ระดับมณฑล (Province) ระดับอำเภอ (Country) ระดับเมือง
(City) ซึ่งจะมีการทำงานเชื่อมโยงด้านนโยบายตั้งแต่ระดับชาติลงมาในแนวทาง
เดียวกัน แต่การปฏิบัติงานในแต่ละระดับก็จะสามารถดำเนินการได้โดยหน่วยงานแต่ละ
ระดับเอง ทั้งในเรื่องการบริหารจัดการและงบประมาณ นอกจากนี้การเชื่อมโยงเครือข่าย
เกิดจากการมีผู้แทนเยาวชน/ผู้ทำงานเยาวชนจากระดับต่างๆ อยู่ในระดับที่กว้างขึ้น เช่น มี
ผู้แทนสหพันธ์เยาวชนชุมชนจากทุกชุมชนอยู่ในสหพันธ์เยาวชนเมือง มีผู้แทนสหพันธ์
เยาวชนทุกมณฑลอยู่ในสหพันธ์เยาวชนแห่งชาติ ซึ่งผู้แทนในแต่ละระดับนี้จะเลือกตั้ง
ตัวแทนเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในคณะกรรมการเยาวชนต่อไป

โครงสร้างการบริหารของ ACYF จะประกอบด้วยตัวแทนที่ได้รับการ
เลือกตั้งจากระดับล่างขึ้นมาเป็นตัวแทนในระดับประเทศ และมีวาระผลัดเปลี่ยน
หมุนเวียนกันทุก 5 ปี

นอกจากนั้น ACYF ยังมีองค์กรสมาชิกอื่นๆ ที่ทำงานด้านเยาวชนเฉพาะเรื่อง
เช่น The Chinese Young Volunteers Association, The

Chinese Young Entrepreneur Association ฯลฯ องค์กรเหล่านี้เน้นงานด้านอาสาสมัคร ที่เยาวชนในภาคส่วนต่างๆ จะมีส่วนช่วยในการพัฒนาประเทศจากสถานะที่ตนเองเป็นอยู่ และนอกจากนี้ยังมีผู้แทนเยาวชนจากทุกภาคส่วนของสังคม ได้แก่ สถานประกอบการ (เช่น ท่าอากาศยาน โรงงาน) บริษัทเอกชน สถาบันการศึกษา เป็นต้น เข้าไปเป็นตัวแทนในคณะกรรมการด้วย เพื่อทำหน้าที่บริหารด้านการส่งผ่านนโยบายด้านการพัฒนาเยาวชนจากพรรคคอมมิวนิสต์จีนลงไปสู่แนวทางปฏิบัติในทุกระดับ

ปัจจัยความสำเร็จของงานเยาวชนในประเทศจีนนั้น นับว่าน่าจะเกิดจากการจัดโครงสร้างที่ชัดเจนในการจัดตั้งหน่วยงานเทียบเท่าระดับกระทรวง ซึ่งดูแลภาพรวมในเรื่องนโยบายระดับประเทศ ขณะเดียวกันการบริหารนโยบายเกิดจากการมีส่วนร่วมของหน่วยงานเครือข่ายทั่วประเทศ และการมีส่วนร่วมของเยาวชนในทุกระดับ ที่จะนำนโยบายที่ผู้บริหารประเทศกำหนดไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

สหภาพเยาวชนคอมมิวนิสต์โฮจิมินห์ (Ho Chi Communist Youth Union) ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 26 มีนาคม ค.ศ.1931 (พ.ศ.2474) เป็นองค์กรภาคการเมืองและสังคมนิยมของเยาวชนเวียดนามภายใต้การนำและการฝึกฝนจากพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามและอดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์

สมาชิกของสหภาพประกอบด้วยเยาวชนผู้นำที่มีหัวก้าวหน้าและต่อสู้เพื่ออุดมการณ์ของพรรค เป้าหมายของความเป็นเอกราชของชาติและลัทธิสังคมนิยม

ขณะเดียวกัน หน่วยงานที่เรียกว่า สหพันธ์เยาวชนแห่งชาติเวียดนาม (Vietnam Youth Federation หรือ VYF) จะทำหน้าที่เป็นองค์กรกลางเทียบเท่าระดับกระทรวงที่ดูแลงานด้านเยาวชน ขึ้นกับคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม และมีโครงสร้างเช่นเดียวกับสหพันธ์เยาวชนแห่งชาติจีน โดยในสถาบันต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา บริษัท ฯลฯ ต่างก็มีชมรมหรือ Youth Association ซึ่งจะเป็นเวที/พื้นที่สำหรับเยาวชนในการทำงานด้านอาสาสมัครเพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนาประเทศทุกแห่ง

ปัจจัยความสำเร็จของงานเยาวชนในเวียดนามนั้น นอกจากความยึดมั่นในอุดมการณ์ความรักชาติและผู้นำแล้ว การมีพื้นที่ให้เยาวชนได้แสดงออกและมีส่วนร่วมใน

การบริหารงานด้านเยาวชนเอง นับเป็นเรื่องที่สำคัญและสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายอีกด้วย

สาธารณรัฐสิงคโปร์

สภาเยาวชนสิงคโปร์ (National Council หรือ NYC) เป็นหน่วยงานภาครัฐภายใต้รัฐบาลสิงคโปร์ หัวหน้าหน่วยงานในตำแหน่งประธานสภา ได้แก่ เลขาธิการรัฐสภาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนา ชุมชน เยาวชน และกีฬา กรรมการสภาประกอบด้วยกระทรวงต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานเยาวชน สถาบันการศึกษา หน่วยงานสวัสดิการอาสาสมัคร สื่อ และหน่วยงานภาคเอกชน ทำหน้าที่ในการพัฒนาเยาวชนของประเทศ โดยการดำเนินโครงการต่างๆ การสนับสนุนด้านงบประมาณ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำของเยาวชนในชุมชน และการเพิ่มศักยภาพในการพึ่งพาตนเองได้ให้กับเยาวชนกลุ่มต่างๆ และเยาวชนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง

NYC เป็นหน่วยงานประสานงานด้านเยาวชนระดับชาติ จึงเน้นที่จะให้การสนับสนุนทางด้านวิชาการ เช่น การทำวิจัยและศึกษา การจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ การพัฒนาเครื่องมือและทรัพยากร เพื่อพัฒนาเยาวชนและหน่วยงานเยาวชนภาคส่วนต่างๆ

ปัจจัยความสำเร็จของงานเยาวชนในสิงคโปร์ เกิดจากความสำเร็จของการพัฒนาศักยภาพเยาวชนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ ขณะเดียวกันรัฐบาลยังให้ความสำคัญกับการสร้างชุมชนที่แวดล้อมเยาวชนให้เอื้อต่อการพัฒนาและพึ่งพาตนเองได้ และเปิดโอกาสให้เยาวชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการพัฒนา ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย แผนงาน/โครงการ ไปจนถึงการนำไปสู่การปฏิบัติ

ประเทศญี่ปุ่น

หน่วยงานรับผิดชอบ คือ National Assembly for Youth Development หรือ NAYD ร่วมกับหน่วยงานระดับจังหวัด (Prefecture) และเมือง (Municipality) และหน่วยงานเยาวชนอื่นๆ ทั่วประเทศ

แนวนโยบายหลักในการดำเนินงาน

1. ส่งเสริมสถานะแวดล้อมที่เหมาะสมให้เยาวชนสามารถพัฒนาตนเองได้

2. เปิดโอกาสให้เยาวชนและดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่างๆ โดยการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมดำเนินการ ด้วยการริเริ่มของเยาวชนเอง
3. เปิดโอกาสให้เยาวชนได้แลกเปลี่ยนและมีส่วนร่วมในการพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้คนต่างวัยและมีความแตกต่างกันทางพื้นฐานด้านวัฒนธรรม
4. สร้างโอกาสให้เยาวชนได้เตรียมตนเองเพื่ออุทิศตนให้กับชุมชนและสังคมโลก
5. สนับสนุนให้ผู้ปกครองซึ่งมีหน้าที่โดยตรง ได้มีบทบาทที่ถูกต้องในการเลี้ยงดูเด็ก
6. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความร่วมมือของภาคีทุกภาคส่วนในสังคม โดยเฉพาะผู้ใหญ่ที่มีความประสงค์จะพัฒนาเยาวชน
7. สนับสนุนสถานศึกษา รัฐบาลท้องถิ่น และหน่วยงานต่าง ให้เกิดความร่วมมือและร่วมกันพัฒนาเยาวชน
8. รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลเพื่อการพัฒนาเยาวชน
9. ให้ความรู้และฝึกอบรมผู้ทำงานเยาวชนและผู้นำเยาวชนซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาเยาวชน
10. ส่งเสริมความร่วมมือโดยใกล้ชิดระหว่างองค์กรและหน่วยงานด้านการพัฒนาเยาวชนทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ

คุณลักษณะ 10 ประการที่รัฐบาลญี่ปุ่นต้องการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชน

1. ตรงต่อเวลา
2. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
3. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน
4. มีความสะอาด และเป็นระเบียบ
5. อ่อนน้อมถ่อมตน
6. ประหยัด
7. มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน
8. ซื่อสัตย์สุจริต
9. ไม่นำเรื่องส่วนตัวและหน้าที่รับผิดชอบมาปะปนกัน
10. ทำงานเป็นทีม

การทำคนญี่ปุ่นให้มีคุณลักษณะดังกล่าว เป็นความร่วมมือกันของทุกภาคส่วน ตั้งแต่สถาบันครอบครัวต้องเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับลูก สถานศึกษาจะได้รับการอบรมและมีครูเป็นตัวอย่างที่ดี รวมไปถึงเมื่อเข้าทำงานคนญี่ปุ่นก็จะสืบทอดเจตนารมณ์ในหลักการ ประพฤติปฏิบัติตนทั้ง 10 ประการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ญี่ปุ่นไม่ต้องการเฉพาะคนที่เก่ง หรือฉลาดเท่านั้น เนื่องจากคนที่เก่งหรือฉลาดเท่านั้นอาจก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ได้ หากไม่มีคุณลักษณะที่สังคมญี่ปุ่นต้องการดังกล่าวด้วย

.....

บทที่สาม

บทบาทและการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชน

สภาเด็กและเยาวชนในทุกระดับได้ดำเนินงานขึ้นอย่างมากมาย ทั้งในระดับพื้นที่ ชุมชน ตำบล อำเภอ จังหวัดและระดับ ชาติ ดังผลการศึกษาวิจัยของ รศ.ดร.สมพงษ์ จิตระดับ พบว่า “สภาเด็กและเยาวชนทุกระดับ ได้ดำเนินการโครงการต่างๆ ขึ้นอย่างมากมาย และหลากหลาย ซึ่งโครงการที่เกิดมากสุดใน 5 อันดับแรก ได้แก่ (1) โครงการกิจกรรมในพื้นที่ เช่นถนนเด็กเดิน กิจกรรมในโรงเรียน (2) โครงการอบรมพัฒนาทักษะด้านต่างๆ (3) โครงการเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด การพนัน เหล้า บุหรี่และอบายมุข (4) โครงการพัฒนา/ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม (5) โครงการประเภทค่าย ได้แก่ค่ายเยาวชน ค่ายวิชาการ ค่ายอาสาพัฒนา”

ขณะเดียวกัน สภาเด็กและเยาวชนในระดับต่างๆ ยังได้รับการยอมรับจากหน่วยงานระดับชาติมากมาย ประสานเข้ามาให้ร่วมดำเนินกิจกรรมต่างๆ อีกมากมาย เช่น คณะกรรมการกิจการเด็กและเยาวชน สตรีและผู้สูงอายุ วุฒิสภา เชิญเข้าร่วมทำโครงการรณรงค์สร้างสำนึกทางการเมืองที่ดีและถูกต้องแก่เยาวชน คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ร่วมกับสภาเด็กและเยาวชนดำเนินการ โครงการลูกเสือ กกต.ขึ้นเพื่อติดตาม และตรวจสอบการจัดการเลือกตั้ง

กล่าวสรุปได้ว่า การได้มีโอกาสคิด วางแผน เขียนโครงการและได้ลงมือปฏิบัติจริง ถือเป็น การสร้างฐานสำนึกในความพลเมืองขึ้นในจิตใจของสภาเด็กและเยาวชน ซึ่ง

คือพื้นฐานสำคัญในการก้าวเข้าสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับและมิติต่างๆ อีกทั้งกิจกรรมโครงการต่างๆ ยังมีส่วนสำคัญในการสร้างสำนึกพลเมืองแก่กลุ่มเป้าหมายเด็กและเยาวชนที่บรรดาสภาเด็กและเยาวชนในระดับต่างๆ ได้ดำเนินการขึ้น

อย่างไรก็ตาม การดำเนินการของสภาเด็กและเยาวชนในทุกระดับยังประสบปัญหาอยู่พอสมควร ซึ่งผลการศึกษาวิจัยในเรื่องดังกล่าว พบว่ามีปัญหาหลักๆ 5 ประการด้วยกัน ได้แก่ (1) งบประมาณและแหล่งทุนที่มีอย่างจำกัด (2) การเอาใจใส่จากหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลตามกฎหมาย ยังไม่ส่งเสริมและให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ (3) การสนับสนุนจากองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ยังอยู่ในขอบเขตจำกัด (4) ความรู้และประสบการณ์ในการทำงานยังมีน้อย (5) สถานที่ทำงานยังมีเพียงโต๊ะตัวเดียวในสำนักงานส่วนราชการ

.....

บทที่สี่

สภาเด็กและเยาวชนกับการมีส่วนร่วมในทางการเมือง

จากการก่อเกิดของสภาเด็กและเยาวชนในทุกระดับและการมีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมมากมายทั้งในหมู่บ้าน ชุมชน ตำบล อำเภอ จังหวัดและระดับประเทศ จึงสรุปได้ว่าสภาเด็กและเยาวชนฯ ได้เรียนรู้และก่อเกิดสำนึกพลเมืองและก้าวเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองหลายต่อหลายลักษณะ ตั้งแต่

1. ได้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเด็กและเยาวชนฯ ในระดับต่างๆ ตามท้องถิ่นที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่
2. ได้รับคัดเลือกเป็นสมาชิกสภาเด็กและเยาวชนฯ หลายคนได้รับการเลือกตั้งรุดขึ้นเป็นระดับบริหาร ได้แก่ประธาน รองประธาน กรรมการ ในสภาเด็กและเยาวชนฯ ระดับต่างๆ

3. ได้ร่วมศึกษา ร่วมวางแผน ร่วมเขียน โครงการ ร่วมดำเนินกิจกรรม ตลอดจนถึงร่วมกำหนดนโยบายการพัฒนาเด็กและเยาวชนในระดับอำเภอ ระดับจังหวัดและระดับชาติ

4. ได้ลงมือปฏิบัติโดยตรงเกี่ยวกับการเมืองในรูปแบบต่างๆ เช่นจัดทำโครงการ วรรณคดีเลือกคนดีที่ไม่โกงเข้าสภา การตระเวนให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเมืองการปกครองแก่เด็กในสถานศึกษาต่างๆ การได้รับความไว้วางใจให้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการจัดการเลือกตั้ง โดยเป็นลูกเสือ กกต. (โครงการหนึ่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง) ฯลฯ

5. ได้มีส่วนร่วมในกระบวนการนิติบัญญัติ โดยร่วมเป็นคณะกรรมการฯ พิจารณาร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนฯ รวมทั้งกำลังร่วมกันพิจารณาร่างแก้ไขเพิ่มเติม “พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.2550” ฉบับนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและเป็นร่างที่สภาเด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมโดยตรง

.....

บทส่งท้าย

ข้อสรุปและข้อเสนอแนะ

การเกิดขึ้นของสภาเด็กและเยาวชนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.2550 นับเป็นหลักฐานสำคัญประการหนึ่งที่มีส่วนในการสร้างพื้นที่การเรียนรู้ การแลกเปลี่ยน การลงมือปฏิบัติโดยตรง ซึ่งได้ส่งผลให้เด็กและเยาวชนทั้งที่อยู่ในสภาเด็กและเยาวชนระดับต่างๆ และเยาวชนทั่วไป ได้ตื่นตัวและสนใจ เข้าใจ ลงมือปฏิบัติในกิจกรรมต่างๆ ทั้งโดยอ้อมและโดยตรงอย่างสร้างสรรค์

กระนั้นก็ตาม เพื่อให้สภาเด็กและเยาวชนได้มีส่วนร่วมในการสำนึกพลเมืองแก่เด็กและเยาวชนทั่วไป ได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น ข้อที่ควรคำนึงและส่งเสริมก็คือ

1. เพิ่มงบประมาณให้สภาเด็กและเยาวชนในทุกระดับเพิ่มขึ้น เพราะในปัจจุบันได้งบประมาณสนับสนุนน้อยมาก คือระดับอำเภอๆ ละ 10,000 บาท/ปี ระดับจังหวัดๆ ละ 100,000-

150,000 บาท/ปีตามขนาดของแต่ละจังหวัด ระดับชาติปีละ 400,000 บาท ซึ่งงบประมาณดังกล่าวทำกิจกรรมต่างๆ ได้น้อยมาก

2. ควรที่สถาบันการศึกษา สถาบันและหน่วยงานต่างๆ ที่ดำเนินการเปิดหลักสูตรขึ้นอย่างมากมาย ควรจะให้ มีผู้แทนเยาวชนในสภาเด็กและเยาวชนระดับชาติเข้ามาร่วมศึกษาเรียนรู้ด้วย หรือดำเนินการสร้างหลักสูตร “การมีสำนึกพลเมืองที่สร้างสรรค์” หรือ “การมีส่วนร่วมทางการเมือง” ขึ้น โดยผู้เข้าศึกษาคือสภาเด็กและเยาวชนในระดับต่างๆ เพราะกลุ่มเหล่านี้คือฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไปในอนาคต

3. รัฐสภาที่มีหน้าที่หลักสำคัญประการหนึ่ง คือการบัญญัติกฎหมาย แม้ในรัฐธรรมนูญปี 2550 จะบัญญัติไว้ใน “มาตรา 152 ว่า “การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรวินิจฉัยว่ามีสาระสำคัญเกี่ยวกับเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ หรือผู้พิการหรือทุพพลภาพ หากสภาผู้แทนราษฎรมิได้พิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภา ให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้น ประกอบด้วยผู้แทนองค์กรเอกชนเกี่ยวกับบุคคลประเภทนั้น มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมาธิการทั้งหมด ทั้งนี้ โดยมีสัดส่วนหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน” ประการนี้เองที่เป็นช่องทางสำคัญในการแต่งตั้งผู้แทนจากสภาเด็กและเยาวชนเข้าไปเป็นกรรมาธิการฯ ด้วย

4. สำนักงานซึ่งหมายถึงสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งมีหน้าที่หลักในการส่งเสริมและทำงานร่วมกับสภาเด็กและเยาวชนในทุกระดับ จำเป็นจะต้องเกื้อหนุนให้สภาเด็กและเยาวชนได้เรียนรู้บทบาทของสภาเด็กและเยาวชนประเทศต่างๆ และพยายามให้มีการเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันและกันอย่างกว้างขวางต่อไป

.....

บรรณานุกรม

1. สถาบันพระปกเกล้า.รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550.สำนัก
ฝึกอบรม เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ สถาบันพระปกเกล้า 2550
2. สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์,พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนา
เด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.2550.กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
3. กิตติ สมานไทย.รูปแบบสภาเด็กและเยาวชนประเทศต่างๆ,สำนักงานส่งเสริม
สวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์ 2550
4. ครูหุຍ มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก, เยาวชนกับการเมือง, มติชนรายวัน วันที่ 9
ตุลาคม 2551
5. รศ.ดร.สมพงษ์ จิตระดับและคณะ.โครงการวิจัยการพัฒนาารูปแบบสภาเด็กและ
เยาวชนในประเทศไทย.สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ 2553

.....

The Political participation of The youth council of Thailand